

Прізвище, ім'я, по батькові	Дзюбенко Ірина Анатоліївна
Науковий ступінь Вчене звання	Кандидат педагогічних наук
Місце роботи (повна назва організації) Посада	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, старший викладач
Адреса для листування	Черкаська обл., м. Умань, вул. Пушкіна, 9, кв. 5
Контактний телефон (факс), e-mail	0936473451 dzubenko_i@ukr.net
Форми участі у конференції (необхідне підкреслити)	Публікація матеріалів + усна доповідь
Повна назва доповіді	Умови та принципи розвитку університетської освіти.
Запланована секція (напрямок)	2. Громадсько-освітні ініціативи і розвиток університетської освіти
Потреба в готелі (від 200 грн / доба)	Так, є потреба

Умови та принципи розвитку університетської освіти.

Дзюбенко І. А., кандидат педагогічних наук, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Останнім часом в українській педагогіці зроблено багато спроб знайти найоптимальніший шлях реалізації нових освітніх завдань. Аналіз науково-методичної літератури дозволяє стверджувати, що розвиток університетської освіти формується під впливом певних зовнішніх і внутрішніх умов. Погоджуючись із думками Е. Антоненко, Ю. Бабанського, Л. Божовича, С. Висоцького, Н. Єсіної, В. Завіни та інших дослідників, вважаємо, що ефективність педагогічного процесу закономірно залежить від умов, у яких він відбувається. Теоретичний аналіз наукових джерел дозволяє визначити педагогічні умови розвитку університетської освіти, зокрема: **формування у студентів мотиваційно-позитивного ставлення до майбутньої професії; удосконалення змісту університетської освіти задля розвитку когнітивної сфери студентів, збагачення їхнього досвід творчою діяльністю на основі поєднання активних методів та організаційних форм навчання; оволодіння студентами педагогічного ВНЗ технологіями інноваційного та інтерактивного навчання.**

Відповідно до соціокультурного напрямку забезпечується здатність жити та взаємодіяти в умовах полікультурного суспільства, керуючись національними, моральними та загальнолюдськими духовними цінностями.

У системі підготовки майбутніх учителів та викладачів замовником послуг є не лише вищий навчальний заклад, де навчається студент, але й майбутнє місце його працевлаштування, – середні та вищі навчальні заклади, які в умовах сучасного суспільства потребують упровадження інноваційних педагогічних технологій, зокрема інтерактивних та ігрових. У процесі навчання студенти педагогічного університету вивчають теоретичні аспекти, виконують практичні завдання, виступаючи в ролі педагога зі сформованими ключовими компетентностями.

Використання інтерактивних та ігрових технологій у процесі навчання сприяє формуванню у студентів практичних навичок застосування їх у майбутньому. Досвід творчої діяльності допоможе студенту вирішувати педагогічні проблеми, сприятиме розвитку креативності.

Розглядаючи зміст освіти у педагогічній теорії й практиці, варто дотримуватися таких принципів: зміст освіти повинен відповідати вимогам розвитку суспільства, науки, культури й особистості; вміщувати традиційні та інноваційні знання, уміння і навички. Гуманізація змісту освіти пов'язана насамперед зі створенням умов для активного, творчого й практичного опанування студентами загальнолюдської культури.

Компетентний учитель повинен мати широкий теоретичний кругозір, глибокі професійні знання, уміти оптимально застосовувати їх у практичній діяльності, а також прагнути до постійного вдосконалення й творчого пошуку нових знань.

Умови та принципи розвитку університетської освіти.

Останнім часом в українській педагогіці зроблено багато спроб знайти найоптимальніший шлях вирішення таких проблем, як відсутність мотивації молоді до опанування професії педагога та недостатній рівень розвитку когнітивної сфери студентів. Аналіз науково-методичної літератури дозволяє стверджувати, що розвиток університетської освіти формується під впливом певних зовнішніх і внутрішніх умов. Погоджуючись із думками Е. Антоненко, Ю. Бабанського, Л. Божовича, С. Висоцького, Н. Єсіної, В. Завіни та інших дослідників, вважаємо, що збагачення досвіду студентів творчою діяльністю, ефективність педагогічного процесу та реалізація нових освітніх завдань закономірно залежить від умов, у яких він відбувається.

Теоретичний аналіз наукових джерел дозволяє визначити педагогічні умови розвитку університетської освіти, зокрема:

– **формування у студентів мотиваційно-позитивного ставлення до майбутньої професії;**

– **удосконалення змісту університетської освіти задля розвитку когнітивної сфери студентів, збагачення їхнього досвіду творчою діяльністю на основі поєднання активних методів та організаційних форм навчання;**

– **оволодіння студентами педагогічного ВНЗ технологіями інноваційного та інтерактивного навчання.**

Першу умову (**формування у студентів мотиваційно-позитивного ставлення до майбутньої професії**) варто реалізовувати на I курсі в процесі вступної лекції, у ході якої студенти знайомляться з особливостями професії, поняттям майстерності. З метою формування у студентів мотиваційно-позитивного ставлення до майбутньої професії та активізації і розвитку творчих здібностей студентів лекції мають бути проблемними, пошуковими, з елементами інтерактивних, ігрових технологій, з використанням педагогічних ситуацій.

Другу умову (удосконалення змісту дисциплін педагогічного циклу **зادля розвитку когнітивної сфери студентів, збагачення їхнього досвіду творчою діяльністю на основі поєднання активних методів та організаційних форм навчання**) варто реалізувати зі студентами II і III років навчання на практичних і лабораторних заняттях із застосуванням імітаційних, інтерактивних технологій, аналітико-синтетичних та дослідницьких методів. Підвищенню інтелектуального компонента особливо сприяє практична робота в малих і великих групах (командах).

Третя умова (оволодіння студентами ВНЗ технологій інноваційного та інтерактивного навчання) реалізується зі студентами IV курсу завдяки організації тренінгових практичних занять, використанню проблемно-пошукових методів під час проведення індивідуальних і групових занять, в процесі проходження педагогічної практики. На зростання рівня діяльностотворчого критерію впливає самостійне режисировання розіграних педагогічних ситуацій, різні варіанти їх вирішення (спрогнозовані і розіграні студентами), конкурсні виступи та фестиваль педагогічної творчості.

Для реалізації мети та ефективності освітньо-виховного процесу необхідно: сформуваи у викладачів здатність мотивувати майбутніх учителів до креативного вирішення педагогічних проблем, ефективно застосовувати у процесі навчання інноваційні технології, педагогічні ситуації та ігри; залучати студентів вищих навчальних закладів до спеціально організованої, розвивальної, пізнавально-інтелектуальної діяльності, використовувати методи навчання, спрямовані на активізацію пізнавальної та інтелектуальної діяльності студентів, розвивати їхні творчі здібності, формувати вміння знаходити, аналізувати та використовувати нову інформацію для реалізації завдань професійної діяльності; формувати пізнавально-інтелектуальну компетентність майбутніх учителів у процесі вивчення дисциплін педагогічного циклу з використанням продуктивних методик, спрямованих на активізацію пізнавальної діяльності, розвиток творчих здібностей студентів, забезпечувати здатність жити та взаємодіяти в

умовах полікультурного суспільства, керуючись національними, моральними та загальнолюдськими духовними цінностями.

У системі підготовки майбутніх учителів та викладачів замовником послуг є не лише вищий навчальний заклад, де навчається студент, але й майбутнє місце його працевлаштування, – середні та вищі навчальні заклади, які в умовах сучасного суспільства потребують упровадження інноваційних педагогічних технологій, зокрема інтерактивних та ігрових. У процесі навчання студенти педагогічного університету вивчають теоретичні аспекти, виконують практичні завдання, виступаючи в ролі педагога зі сформованими ключовими компетентностями.

Використання інтерактивних та ігрових технологій у процесі навчання сприяє формуванню у студентів практичних навичок застосування їх у майбутньому. Досвід творчої діяльності допоможе студенту вирішувати педагогічні проблеми, сприятиме розвитку креативності, адже компетентний учитель повинен мати широкий теоретичний кругозір, глибокі професійні знання, уміти оптимально застосовувати їх у практичній діяльності, а також прагнути до постійного вдосконалення й творчого пошуку нових знань

Розглядаючи зміст освіти у педагогічній теорії й практиці, варто дотримуватися таких принципів: зміст освіти повинен відповідати вимогам розвитку суспільства, науки, культури й особистості; вмещувати традиційні та інноваційні знання, уміння і навички. Гуманізація змісту освіти пов'язана насамперед зі створенням умов для активного, творчого й практичного опанування студентами загальнолюдської культури.